

לנו להרוג נפש בעולם, אַף עַל גַּב דִּיעְבוּר עַל אוֹרֵייתָא אע"פ  
 שיעבור על התורה ואין דין ואין ד' מיתות בי"ד. אַבְל בְּמַה דְּפַסְקָא  
 טַעְמָא עתה שסידרו שהפסיק הטעם במילת "לא" שיש טעם טרחא, אַסִּיר,  
 וְשָׂרִי אסור בדרך כלל ומותר ע"פ בי"ד את מי שעובר על התורה.

לֹא תִנְאֵף. אִי לָאוּ דְּפַסְקָא טַעְמָא אם לא שהיה טעם הפסק בתיבת  
 "לא", אַסִּיר אֶפִּילוּ לְאוּלְדָא היה אסור להוליד בנים  
 אם כבר קיים מצות פריה ורביה, או לְמַחְדֵי בְּאַתְתִּיהָ חֲדוּהָ דְּמִצְוָה  
 או לשמח את אשתו בשמחת מצוה בזמן עונתה. וּבְמַה דְּפַסְקָא טַעְמָא,  
 אַסִּיר וְשָׂרִי ובמה שהפסיק הטעם אסור לנאוף עם א"א וכו' ומותר ברעיתו לצורך  
 מצוה.

לֹא תִגְנוֹב. אִי לָאוּ דְּפַסְקָא טַעְמָא אם לא שהיה טעם הפסק בתיבת  
 "לא", הוּהָ אַסִּיר אֶפִּילוּ לְמִגְנוֹב דְּעֵתָא  
 דְּרַבִּיהִי בְּאוֹרֵייתָא היה אסור אפילו לגנוב דעת רבו בתורה לומר לו שעדיין  
 לא הבין כדי שרבו יחזור לו, ויבין יותר טוב כדי שרבו ירחיב לו את הלימוד. או  
 דְּעֵתָא דְּחֻכָּם, לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיהּ או לגנוב דעת של חכם להסתכל בו  
 ולהתבונן בו כי ידוע שע"י הסתכלותו ברבו מקבל מרבו אור של תורה ויר"ש כנודע. או  
 דִּינָא דְּדָאִין דִּינָא לְפִיטְעָנָה או דיין שדן את הדין לפי הטענות,  
 דְּאֶעְטְרִיךְ לִיהּ לְמִגְנוֹב דְּעֵתָא דְּרַמָּאָה שצריך הדיין לגנוב דעת

הרמאי, וּלְמִגְנֵב דְעֵתָא דְתַרְווייהוּ או לגנוב דעת של שני בעלי הדין.  
 לְאַפְקָא דִּינָא לְנִהוּרָא כדי להוציא את הדין לאור. וּבְפִהּ דְפְסָקָא  
 טַעְמָא ובמה שהפסיק הטעם, אָסִיר וְשָׂרִי אסור בדרך כלל לגנוב דעת של  
 אחרים ומותר לגנוב דעת רבו ושל בעלי הדין לעשות דין אמת.

לא תענה ברעך עד שקר. הכא לא פסקא  
 (שמות כ י"ג) טַעְמָא כאן לא הפסיק הטעם כמו לא תרצח לא תנאף וכו', בְּגִין  
 דְאָסִיר הוּא פְּלֵל פְּלֵל היות שאסור לגמרי. וּבְכָל מִיּוֹלֵי  
 דְאֹרִייתָא וכן בכל דבר שבתורה, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂוִי רְזִין  
 עֲלֵאִין, וְאוֹלִיף לְבַנֵי נְשָׂא אֲרָחָא, לְאַתְתְּקִנָּא בָּהּ,  
 וְלִמְתָּךְ בָּהּ הקב"ה הכניס בתורה סודות עליונים ולימד לבני אדם את הדרך איך  
 וכיצד להתקן בה וללכת בה. בְּפִהּ דִּיאֵת אָמַר, כמו שהפסוק אומר (ישעיה  
 מח יז) אָנִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ מְלִמְדֶךָ לְהוֹעִיל להיות לך לתועלת  
 מְדַרְיִכְךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְךָ ומנהיג אותך בדרך אשר תלך בה.

אנה הכי כך גם (שמות כ יד), לא תחמד, לא פסיק טַעְמָא  
 פְּלֵל לא הפסיק טעם במילת לא כלל. וְאִי תִימָא, אֲפִילוּ  
 חֲמוּדָא דְאֹרִייתָא אָסִיר ואם תאמר אפילו לחמוד את התורה אסור,  
 פִּיּוֹן דְלֵא פְּסָקָא היות ולא פסק טעם בתיבת לא. תָּא חֲוִי, בְּכֻלְהוּ  
 עֲבֹדַת אֹרִייתָא פְּלֵל בא וראה בכל עשרת הדברות עשתה התורה כלל,  
 וּבְהֵאִי עֲבֹדַת פְּרָט ובזה הדיבור עשתה פרט כאן ביתרו וכן בדיברות שניות

בפרשת ואתחנן ולא תתאוה. **בֵּית יִרְעָךָ שָׂדֵהוּ וְעֶבְדוֹ וְגו'** כלומר אסור לחמוד ולהתאוות, **בְּכָל מִיְלֵי דְעֶלְמָא** בכל דבר בעולם. **אֲבָל אֹרִייתָא**, **אִיהִי חֲמוּדַת תְּדִיר** אבל התורה הקדושה שהיא חמודה תמיד, **שֶׁשְׁשׁוּעִים, גְּנֹזֵי דְחַיֵּי** והיא שעשועים ויש בה סודות התורה שנקראים גנזי חיים, **אֲרַכָּא דְיוֹמִין, בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאֲתֵי** ואורך ימים בעולם הזה ובעולם הבא ולכן אדרבה יש מצוה לחמוד אותה.

**הַנִּי [א] עֶשֶׂר אֲמִירָן דְּאֹרִייתָא** אלו עשרת הדברות של התורה, **אֲנֹן כְּלָלָא דְכָל פְּקוּדֵי אֹרִייתָא** הם כלל של כל מצות התורה ויש בעשרת הדברות כתר אותיות כנגד כתר מצות שהם תרי"ג מצות דאורייתא ו' דרבנן, **כְּלָלָא דְעֵילָא וְתַתָּא** כלל של העליונים והתחתונים, **כְּלָלָא דְכָל עֶשֶׂר אֲמִירָן דְּבְרָאשִׁית** וכלל של כל עשרה מאמרות של בראשית ועשרת הדברות הם האורות והנשמה, ועשר מאמרות הם הכלים ותרי"ג מצות הם רמ"ח

### אור הרשב"י

במקום אחר שהלוחות היו בסוד יעקב, שהרי בעשרת הדברות יש " דברות, עק"ב תיבות וכת"ר אותיות, והכל בסוד יעקב, " דיעקב הם עשרת הדברות, עק"ב דיעקב, גימט' מאה שבעים ושתים כנגד התיבות שיש בעשרת הדברות. " במילוי יו"ד בנימטריא עשרים, ועשרים" עולה בנימטריא כת"ר כמנין האותיות. כלי הלוחות שהם עשרה מאמרות הם כנגד ארבע נשותיו של יעקב: רחל, לאה, בלהה, זלפה עולה בנימטריא 438 – כמנין "לחת".

[א] מבאר הרבי מלויבאוויטש וזת"ד: כאשר אמר הקב"ה "אנכי ה' אלהיך" – היה זה ב"קול גדול", שום דבר לא היה יכול לעצור את הקול, הקול חדר והקיף את כל העולם, ואף את הדומם, כל דבר קלט וספג את הקול של "אנכי", ומשום כך לא היתה אפשרות לשום הד לחזור, ואם כן קול ה' נספג בכל המציאות בדצח"ם. והנה התורה צריכה להקיף עד הדרגה התחתונה ביותר שהיא בחינת העקב, וזמ"ש באברהם אבינו "עקב אשר שמע אברהם בקולי". והנה עפ"י זה יתבאר מה שהרחבנו

הלימוד  היומי

אברים ושס"ה גידים של כל הפרצוף הרוחני שכלול מעשר ספירות. **אֵלֶּיךָ**  
**אֶתְחַקֵּקוּ עַל לִוְחֵי אֲבָנִים** [ב] אלו עשרת הדברות נחקקו על שני לוחות  
אבנים וכל המצות כלולות בהם כמו שאומרת הגמרא, **וְכָל גְּזֵיזֵי דִּהּוּ בְּהוּ**  
**וְכָל הַסּוּדוֹת שֶׁהֵיוּ בָהֶם, אֶתְחַזּוּן לְעֵינֵיהוֹן דְּכֻלָּא** נראו לעיניהם של כל  
**יִשְׂרָאֵל, לְמַנְדַּע וְלֹא־סִתְּפֻלָּא בְּרִזָּא דִּתְרִי"ג פְּקוּדֵי**  
**דְּאוּרִייתָא** לדעת ולהתבונן בסוד תרי"ג מצות של התורה **דְּכְלִילֵן בְּהוּ**  
**הַכְּלוּלִים בָּהֶם, כֻּלָּא אֶתְחַזּוּ לְעֵינֵינִי** הכל נראה לעיניהם של ישראל,  
**כֻּלָּא אִיחוּ בְּסִכְלֵתְנּוּ** הכל היה בתבונה, **לֹא־סִתְּפֻלָּא בְּלִבָּא**  
**דְּיִשְׂרָאֵל כְּלָהּוּ** להתבונן בלב של ישראל כולם, **וְכֻלָּא הוּהּ נְהִיר**  
**לְעֵינֵינִיהוּ** והכל היה מאיר לעיניהם.

**בְּהֵוֹא שַׁעְתָּא** באותה השעה, **כָּל רִזִּין דְּאוּרִייתָא** כל סודות התורה,  
**וְכָל רִזִּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין** וכל סודות העליונים והתחתונים, **לֹא**  
**אֲעִדֵי מִינֵיהוּ** לא נמנעו מהם להשיג אותם. **בְּגִין דִּהּוּ חֲמָאן עֵינָא**  
**בְּעֵינָא, זִיו יְקָרָא דְּמַרְיָהוֹן** היות שהיו רואים עין בעין כבוד קונם, **מַה**  
**דְּלֹא הוּהּ כְּהוּא יוֹמָא** מה שלא היה באותו היום, **מִיּוֹמָא דְּאֶתְבְּרִי**  
**עֲלָמָא** מיום שנברא העולם, **דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֶתְגְּלִי בִּיקְרִיָּה**  
**עַל טוּרָא דְּסִינֵי** שהקב"ה נגלה בכבודו על הר סיני.

### אור הרשב"י

[ב] כתבו חכמנו כי לחת בא"ת ב"ש כס"א באנכ"י גי' כס"א וידבר "אלהים" גי' הכס"א:  
היות והלחת נחצבו מהכסא ולכן פתח הקב"ה

הלימוד  היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000